

Minutul de comunicare

TEHNICI ACTIVE

pentru dezvoltarea competenței
de comunicare în limba română

clasele a III-a
și a IV-a

Orașul zburător

Undeva, în deșertul ce se întindea zâmbitor sub soarele arzător, își făcea siesta o cămilă. Nimic nu părea să o deranjeze: nici jocul răutăcios al razelor pe spinarea ei, nici zborul agitat al firelor de nisip. Părea că nici nu vede ce se întâmplă în jurul ei. Clipea des și din când în când își ciulea urechile, ca și cum ar fi vrut să audă mai bine ceva ce numai ea putea auzi...

– Mi-e greu să-i spun! Nu știu cum aș putea să-i spun așa ceva.

– Încearcă! Nici nu știm sigur dacă ne poate auzi. Oricum nimeni, niciodată, nu a mai vorbit cu PURTĂTORUL!

Cămila, însă, auzea și chiar înțelegea. Dar o întrebare uriașă o făcea să nu se miște: CINE VORBEA? Privea când în stânga, când în dreapta, în căutarea răspunsului, însă nimic din natura amortită de căldură nu-i oferea cel mai mic indiciu. Atunci și-a ciulit din nou urechile:

– PURTĂTORUL nu ne poate auzi. Suntem prea mici ca să ne vadă și să ne audă. Și oricum, în curând, orașul nostru nu va mai exista. Firele acestea de nisip îl vor îngropa.

Deci, gândi cămila, undeva era un oraș. Mic, ce-i drept, după spusele celor două voci, dar un oraș! Nu mai fusese la oraș de când era copil. Își amintea că acolo erau mulți oameni, gălăgie și agitație. Nu prea i-a plăcut la oraș, dar acum poate că s-ar simți altfel. Era mare, puternică și mai calmă ca niciodată. Însă nu vedea orașul! Poate din cauza soarelui? Să se miște puțin n-ar fi rău și nici puțină umbră nu i-ar strica. A dat să se ridice, când un țipăt a făcut-o să se oprească:

– A auzit! Sigur a auzit!

Cu grijă, cămila a verificat locul unde stătuse: nu se vedea nimic. Dar strigătele de bucurie pe care le auzea încă o făceau să fie atentă. Să vorbească oare și ea? Dar în ce limbă? Știa doar una singură și aceea era a cămilelor. Vocile vorbeau și chiuiau într-o limbă pe care cămila o înțelegea. Și atunci s-a hotărât: va vorbi! Și-a îndreptat cocoașa, și-a înălțat capul și a scos un „Brrrr!” de cea mai mare frumusețe.

Liniște... Nici vocile nu le mai auzea și despre oraș nici nu se punea problema.

Rămăsese invizibil, așa cum fusese la început. Doar firele de nisip continuau să i se așeze pe părul aspru. S-a scuturat cu hotărâre și atunci vocile au prins din nou viață, chiar lângă urechea dreaptă:

Resp— E șansa noastră! Doar dacă îi vom spune ne va salva orașul!

— Orașul? Unde e acest oraș? Nu-l văd...

— E clar! Ne aude și chiar ne caută. E timpul să aprindem lumina. Ea îi va lumina gândurile și așa ne va vedea.

Și, deodată, cămila zâmbi. Un gând luminos i-a străbătut mintea. Vedea și nu-i venea să creadă: clădiri minuscule, în forme ciudate, obiecte zburătoare ce risipeau în urma lor frânturi decupate din visele celor adormiți, mașinării suple și înalte ce construiau, asemenea unor macarale, blocuri de imagini, toate se conturau în lumina gândurilor sale. Și deasupra tuturor se legănau, în șiruri, plicuri ce purtau pe ele chipurile celor cărora le erau destinate.

Niște omuleți colorați, unii zâmbitori, alții triști sau nepăsători, îi făceau cu mâna. Toți purtau trăistuțe atârinate de gât și niște mici evantaie, pe care le agitau de zor prin aer. Doi dintre ei, mai mici și mai gălăgioși, i-au atras atenția. Se îmbrățișau, râdeau și plângeau în același timp:

— Am reușit! PURTĂTORUL ne vede și ne aude! Hei! Aici! Noi suntem cei care te-am chemat! Suntem poștașii de vise! Orașul nostru călătorește pe aripile gândului și uneori, din cauza nepăsării unora, nu mai putem zbura.

Cămila scoase uimită un „Brrrrr!“, ca semn că ascultă și participă la conversație. Acum știa că putea să-i ajute să zboare din nou, visând! De fapt, nici nu era prea greu, pentru că mereu când închidea ochii se visa cu două cocoșe mari și rotunde. Închise și acum ochii și zâmbi mulțumită: erau acolo, pe spinarea ei și nimeni nu i le putea lua. Lumina care-i strălucea în minte începuse, însă, să pălească, iar vocile mici și pițigăiate se auzeau tot mai șoptit: MULȚUMIM! MULȚUMIM! MULȚUMIM!

Orașul poștașilor de vise zbura din nou și, cine știe, poate următorul PURTĂTOR vei fi tu! Trebuie doar să visezi și să încerci să-ți împlinești visul!

activități de lucru cu textul

① Orașul poștașilor de vise călătorește pe:

- a) aripile vântului
- b) aripile gândului
- c) aripile păsărilor

② Cămila a auzit:

- a) zborul firelor de nisip
- b) zgomotul vântului
- c) șoaptele poștașilor de vise

③ a) Din lista de cuvinte dată, folosește-le, în fiecare enunț, pe cele corecte.

Nimic din natura de căldură nu-i oferea cel mai mic

amuțită, orificiu, amețită, capriciu, amorțită, adâncită, artificiu, indiciu.

Undeva, în ce se întindea zâmbitor sub soarele arzător, își făcea o cămilă.

onesta, desertul, celesta, siesta, expertul, fiesta, concertul, deșertul.

b) Caută în dicționar și scrie sensul următoarelor cuvinte: *capriciu, indiciu, expert.*

④ De ce dispărea orașul?

- a) pentru că locuitorii lui erau prea mici;
- b) pentru că îl va distruge cămila;
- c) pentru că firele de nisip îl vor îngropa.

⑤ Cum își amintea cămila că era orașul?

- a) cu mulți oameni, liniște și pace;
- b) cu mulți oameni, gălăgie și agitație;
- c) cu puțini oameni, gălăgie și agitație.

⑥ Lumina aprinsă de locuitorii orașului a luminat gândurile cămilei. Ce a văzut ea atunci?

7 Transcrie fragmentul în care sunt descriși locuitorii orașului nevăzut.

Respect pentru oameni și cărți

8 Folosind fragmentul de mai sus, descrie și tu locuitorii unui oraș inventat de tine.

9 Cum a salvat cămila orașul omuleților?

10 Subliniază expresiile greșite din enunțurile date, apoi elimină cuvântul în plus.

A. Dar eu nu știu să gătesc, șopti încet păianjenul.

B. Animalele adunate sub copacul cel bătrân făceau un zgomot gălăgios.

C. Pandi și Kao îndrăgesc oranjada de portocale, pe când Cipi preferă piureul de banane.

D. Păianjenul tăcu, meditănd în gând la ce ar putea să le spună musafirilor din fața lui.

E. Cipi a coborât jos din copac, în timp ce Pandi tocmai ieșea afară din casă.

Locatarul din întuneric

Se anunța o zi frumoasă. Soarele se trezise vesel și se juca deja, trimițând raze colorate spre pământ.

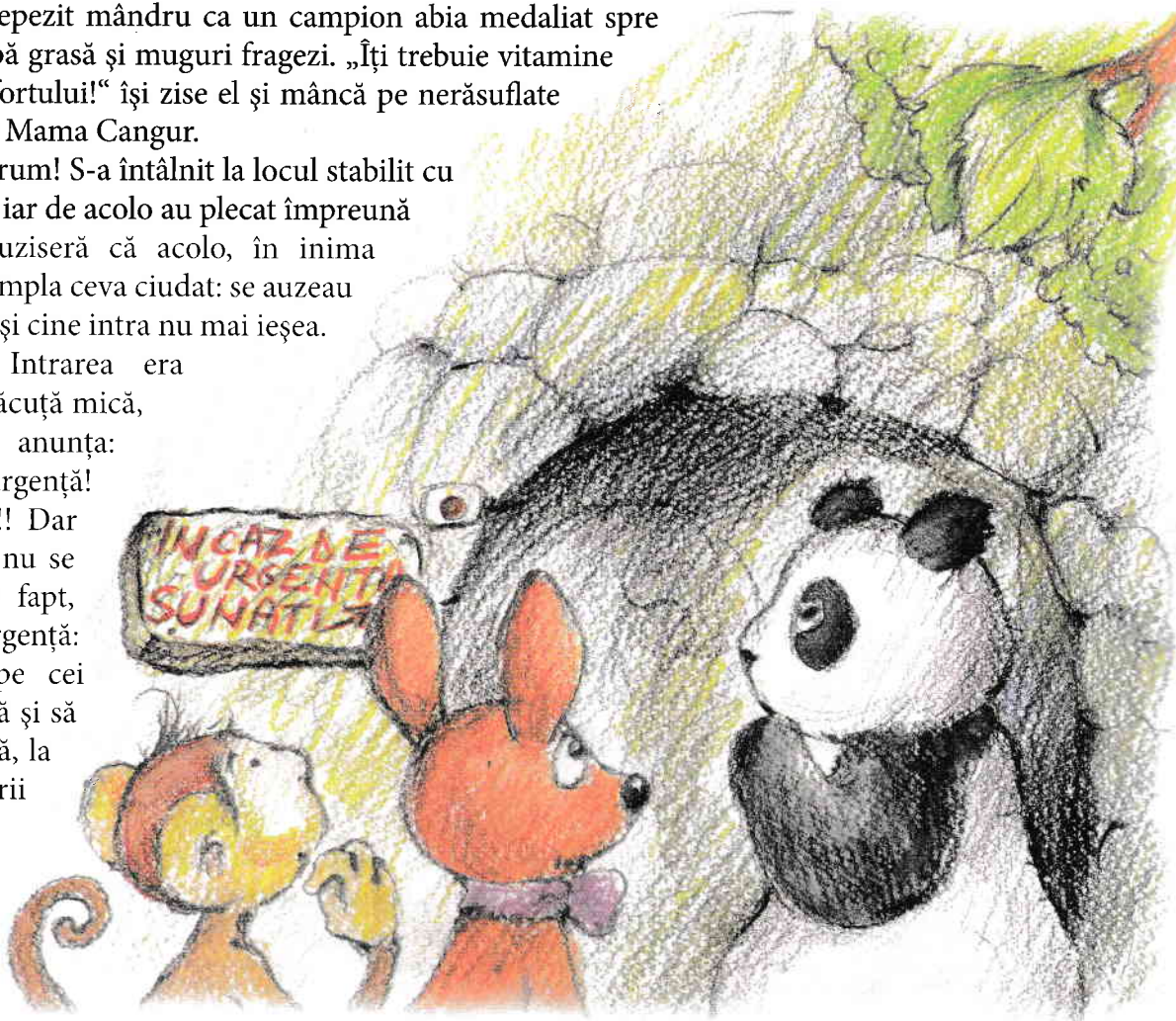
Una dintre ele pătrunse în camera lui Kao. L-a gădilat puțin pe la nas și acesta s-a trezit. A sărit repede din așternutul călduros și a început să-și facă mișcările de înviore.

– Unu! Doi! Brațele sus! Unu! Doi! Săritură! Hei, voi, gălăgioaselor! Anunțați-o pe Cipi să se pregătească! Plecăm spre Peștera misterioasă.

Și Kao s-a repezit mândru ca un campion abia medaliat spre castronul cu iarbă grasă și muguri fragezi. „Îți trebuie vitamine să poți rezista efortului!” își zise el și mănăcă pe nerăsuflăte tot ce-i pregătise Mama Cangur.

Și acum la drum! S-a întâlnit la locul stabilit cu Pandi și cu Cipi, iar de acolo au plecat împreună spre peșteră. Auziseră că acolo, în inima muntelui, se întâmpla ceva ciudat: se auzeau voci misterioase și cine intra nu mai ieșea.

Au ajuns! Intrarea era blocată, dar o plăcuță mică, scrisă cu roșu, anunța: Sunați în caz de urgență! Auzi: „Urgență“!! Dar ce, fără urgență nu se poate intra? De fapt, și ei aveau o urgență: să-i cunoască pe cei cu voce pițigăiată și să ajungă apoi acasă, la serialul „Cavalerii pădurii“.

Așa că Pandi a ridicat bolovanul de la intrare – amintindu-și cu drag de stâncă lui însorită – și au intrat în lumea întunecată. Da, întunecată, pentru că nu se vedea nimic! Voci – nu, lumină – nu! Atâta drum pentru atâta întuneric!

Și deodată... au auzit un glas subțire și înalt ca al unei soprane: CINE-IIIIII? Inimile celor trei prieteni au început să bată nebunește. Dinții le clănțăneau, iar mâinile se mișcau fără voie.

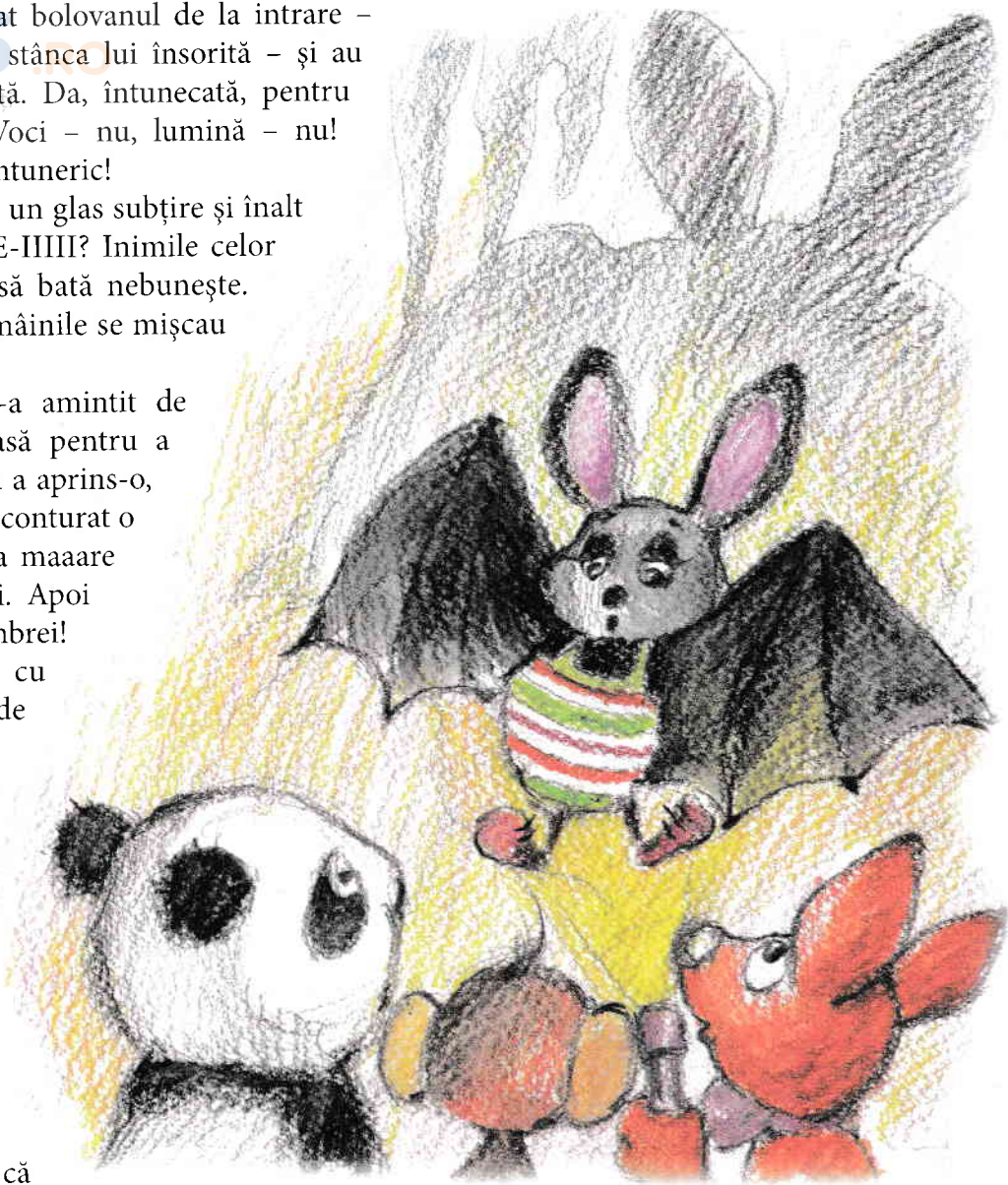
Din fericire, Kao și-a amintit de lanternă. O luase de-acasă pentru a învinge întunericul. Când a aprins-o, pe peretele din stânga s-a conturat o umbră înfricoșătoare! Era maaare și se mișca rapid spre ei. Apoi a apărut stăpânul umbrei! O vietate mică, neagră, cu urechi ascuțite și aripi ca de pasăre.

– Ce faceți aici?
Vă pot ajuta cu ceva?

– Of! Ce ne-ai speriat! Am crezut că sunt cei cu voci pițigăiate! Cei care nu te mai lasă să ieși.

– Aici sunt doar eu. Sunt locatarul peșterii. Mă cheamă Limi-liliacul și sunt cântăreț. Sper că vocea mea nu e pițigăiată! Dacă vreți, vă cânt ceva! A! Și cine intră nu mai este văzut ieșind pentru că o ia pe scurtătură, prin partea cealaltă a peșterii.

Ce ciudat! Cauți aventură și dai de un liliac cântăreț, ba și de o scurtătură pe care ajungi pe munte! Dar tot e bine: că un prieten în plus nu strică nimănui!

activități de lucru cu textul

① **Selectează din text și scrie enunțurile referitoare la:**

a) cum s-a trezit Kao;

b) ce a mâncat Kao;

c) locatarul din peșteră.

② **Formulează întrebări potrivite pentru următoarele răspunsuri:**

a) S-a întâlnit la locul potrivit cu Pandi și cu Cipi.

b) Limi-liliacul locuia în peșteră.

③ **Completează tabelul următor cu informații desprinse din text.**

CINE? (personajul)	CE FACE? (acțiunea)	CUM ESTE? (însușirea)
	A sărit repede din așternut.	rapid
Pandi		voinic
	A luat cu el o lanternă pentru a învinge întunericul.	mic

④ **Citește textul și completează spațiile punctate cu informațiile potrivite.**

Textul este scris în _____.

Textul are un număr de _____ alineate.

Titlul textului este format din următoarele părți de vorbire: locatar _____
întuneric _____

Din această poveste am învățat că _____.

Harta poveștii

Titlul: _____

Personajele: _____

Locul desfășurării întâmplărilor: _____

Timpul desfășurării întâmplărilor: _____

Povestirea pe scurt: _____

Părerea mea:

Cred că _____

Poveste încurcată

Dorothy trăia în Kansas cu unchiul Henry și cu mătușa Em. Într-o dimineață, unchiul Henry stătea în fața casei. A văzut că nori amenințători se apropiau foarte repede. În casă, mătușa Em spăla vasele, iar Dorothy stătea în brațe cu Toto, câțelul ei.

– Vine ciclonul! a strigat deodată unchiul Henry. Adăpostiți-vă!

– Repede, Dorothy! Intră în pivniță! a spus mătușa Em.

Fetița a sărit în groapa săpată în podeaua casei, dar n-a apucat să închidă trapa...

A simțit cum casa se răsucește și se ridică în aer ca un balon.

După un timp, furtuna s-a oprit, iar casa a aterizat pe pământ cu un hurducăit îngrozitor. Când pericolul a trecut, Dorothy a ieșit din ascunzătoare.

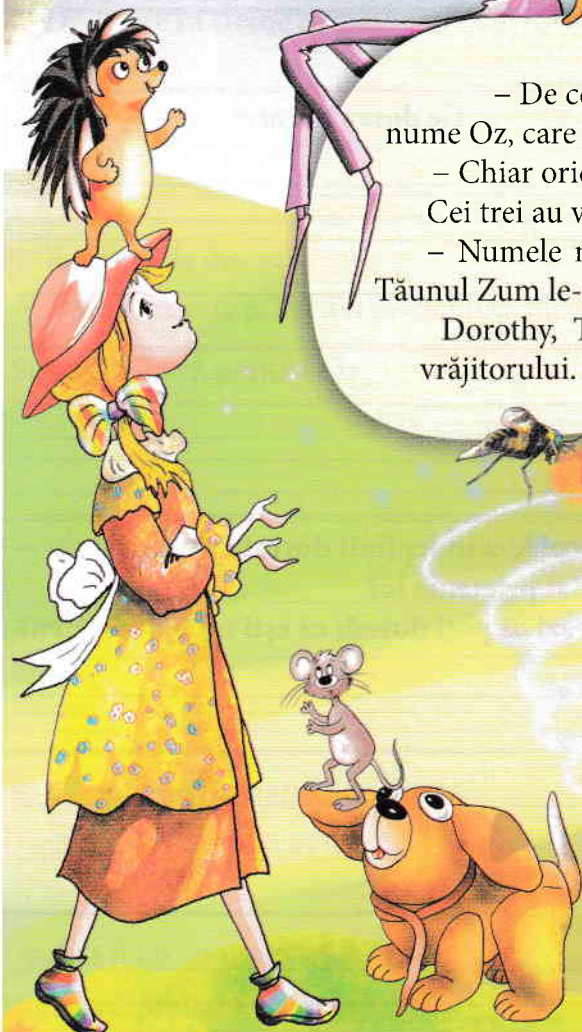
Toto a început să latre și s-a îndreptat spre un nuc din apropiere. Fata l-a urmat.

– Bună ziua! Eu sunt Arik. Tu cine ești? a spus cu voce subțirică un arici mic, cu un botic pe care îl mișca neîncetat.

– Numele meu este Dorothy! Știi cumva unde sunt unchiul și mătușa mea?

– Mă tem că nu! Eu nu sunt de prin locurile acestea. Mă duc spre Țara Viespilei de Fum să-mi caut frații. Dacă vrei, mergem împreună. Poate îi găsești și tu pe unchiul și mătușa ta.

Cei doi au plecat împreună. Au ajuns la marginea unui lan. Acolo, proțăpita într-un par, stătea o sperietoare de ciori.

– Bună ziua, a spus Arik. Nu știi încotro este Țara Viespilor de Fum?

– Bună vreme! Îmi pare rău, dar eu nu știu nimic. Am doar paie în cap! Mi-aș dori să am și eu puțină minte, a spus oftând Sperie-Ciori.

– De ce nu mergi cu noi? În Țara Viespilor trăiește un vrăjitor, pe nume Oz, care ne poate împlini orice dorință.

– Chiar orice dorință? se auzi un glas ascuțit. Vin și eu!

Cei trei au văzut un șoricel.

– Numele meu este Nas Cărn. Doresc să găsesc bijuteriile pe care Tăunul Zum le-a furat de la stăpâna mea.

Dorothy, Toto și noii lor prieteni au plecat cu toții în căutarea vrăjitorului. După cale lungă au ajuns la Castelul Smaradelor.

– Știu de ce ați venit, doar sunt vrăjitor. Vă voi îndeplini tuturor dorințele. M-am hotărât să fac asta pentru că am văzut prietenia frumoasă care s-a legat între voi.

Toți au fost foarte fericiți. Dorothy s-a întors în Kansas, Sperie-Ciori a primit minte, Nas Cărn a găsit bijuteriile stăpânei, iar Arik și-a regăsit frații.

activități de lucru cu textul

① Marchează cu **X** titlurile poveștilor care au fost încurcate. Scrie în dreptul fiecărui titlu numele autorului.

Respect pentru oameni și cărți

Punguța cu doi bani; autor _____.

Vrăjitorul din Oz; autor _____.

Aventurile lui Arik; autor _____.

Iepurele și ariciul; autor _____.

② Completează cadranele respectând cerințele.

Scrie personajele	Ce dorea fiecare?
Formulează trei întrebări pe baza textului:	Vrăjitorul le-a îndeplinit dorințele, pentru că a apreciat prietenia lor. Cum crezi că poți dovedi că ești un bun prieten?

3 Completează după model:

Respect pentru oameni și cărți

să îmi caut → să-mi caut

să îmi amintesc – _____

să îți dau – _____

să îți spun – _____

să îmi găsesc – _____

să îi mulțumesc – _____

să îți împrumut – _____

4 Desparte în silabe următoarele cuvinte:

marginea – _____

într-un – _____

viespilor – _____

unchiul – _____

vrăjitor – _____

bijuterie – _____

5 Rețeaua de discuții:

Dacă Dan este prietenul prietenului meu, atunci Dan este și prietenul meu.

Sunt de acord, pentru că:

Nu sunt de acord, pentru că:

6 Completează spațiile punctate:

Dacă aș fi un vrăjitor, aș face o vrajă care _____, pentru că _____

_____.

Dacă aș fi un anotimp, aș fi _____, pentru că _____.

Dacă aș fi profesor, aș _____, pentru că _____.